

Prikazano, dne 15. 1. 1924
Prilazno dne
Br. 5p.
pri. opca.

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ BIJEGORIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI EK

№ Početni broj D 2.—

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplaća Din 96 — Polugodišnja
Din 48 — Tromjesečno Din 24 — Za Ame-
riku godišnje dva dolara.

OGLASI PRAMA CJENIKU

Račun kod Pošt. Ček. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Privremeni telefon

preko dana br. 38 — preko noći br. 23
(interurban)

DALMATINSKI HRVAT

Poštarina plaćena u gotovu.

„Dalmatin. Hrvat“ je vlasništvo promicateljnog odbora „Hrvatske Štamparske Zedruge“ s. o. j. u osnutku u Šibeniku.

Pisma i novci šalju se na adresu: „Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 108

Rukopisi se ne vraćaju. - Pisma ne frankirana ne primaju, anonimna u koš.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE.

God. III.

ŠIBENIK, 13. KOLOVOZA 1924.

Br. 84

Stjepan Radić u Domovini.

Naša telefonska vijest 12./8. Zagreb. Nakon dugoga izbjivanja u inozemstvu, sinoć je predsjednik Hrvatskog narodnog zastupstva, Stjepan Radić, doputovao ravno iz Beča, u pratnji svoje kćeri g. Košulić i Dra. Maćeka, u Zagreb.

Na dočeku nije bilo nikoga, jer su naši politički krugovi nastojali i tako udesili da se ne doznade za predsjednikov dolazak. Dočekala ga je četa Hrvatskih Omladinaca, kao liječna garda.

G. Predsjednik je sa pratnjom sjeo u jedan fijaker, a Hrvatska Omladina u drugi, pa se je odvezao u Prpićevu Palaču na Akademskom trgu.

Sasvim tim se je glas o njegovom dolasku kao munja proširio Zagrebom, pa se je u trenutak oka, skupilo mnoštvo svijetla i omladine, pred Prpićevom palačom. Nastale su oduševljene manifestacije, ushićenog naroda, koji je htio da vidi svoga spasitelja i Vodju, pa je naš predsjednik bio primoran, da se više puta pokaže na balkonu, a nelom se je pokazao zapjevana je iz tisuća i tisuća grla „Lijepa Naša“.

Nakon dugih manifestacija, razdragana se je masa, na Jelačićevom trgu mirno razišla, a čitav Zagreb živi pod utiskom velikog oduševljenja, radi povratka svog dragog i obljubljenog Predsjednika.

Veselje, koje je jučer nakon raširene telefonske vijesti iz Zagreba, da je naš predsjednik i vodja hrvatskog naroda, zdrav, čil i veselo, stigao u Zagreb, obuzelo srca šibenskih Hrvata, neda se opisati. Svakome tešku s Gorice, iz Doca iz Varoši iz Predgradja, iz Crnice bilo je pri duši lakše, kada je od naših saradnika saznao živu istinu, da je Radić potpuno zdrav stigao u hrvatsku prijestolnicu. Na stotine uzdaha letilo je iz Šibenika prama Zagrebu u želji, da Stjepan Radić bude hrvatski narod i na dalje voditi mudro i pametno, kao i do sada, da potpuno pobjede njegovih pravica, slobode i nezavisnosti.

U to ime hrvatski Šibenik kliče:

Sretno se vratilo i živio nam na dugo Stjepane Radiću!

Nastavak Borbe I

Mnogi nas pitaju, da li smo zadovoljni sa riješenjem krize. Evo im odgovora. U siječnju 1922 u ondašnjem programu rada navijestili smo geslo:

1. Borbu za ravnopravnost i sporazum.
2. Borbu za reviziju ustava, koja će hrvatskom narodu priznati pravo samoodređenja.
3. Borbu za reviziju ropalskog ugovora, da nam talijanski narod povrati naše zemlje, koje su nam otele njegovi vlastodržci.
4. Borbu proti korupciji činovnika, tražeći da se nevrjedne goni iz službe, a da se vrijednom činovniku osigura zaslužena nagrada za njegov rad.
5. Borbu za pravedno i pošteno rješenje agrarnog pitanja.
6. Borbu za izjednačenje kruna sa dinarom i pravednu izmjenu.
7. Borbu proti nepravednom odmerivanju poreza sa strane poreskih oblasti.
8. Borbu za najstrožu kontrolu nad radom ministara, a ponadsvad nad rasipanjem narodnog bluga sa strane ministra financija.
9. Borbu za uvođenje smrtno kazne za svakog ministra, za kojeg se dokáže da krade državne novce ili da za mito dijeli razne koncesije.
10. Borbu proti svim neprijateljima granica naše nove zajednice.
11. Borbu za pripojenje Dalmacije njezinom srcu Zagrebu.
12. Borbu za izmirenje Srbijanaca sa Bugarima, da se i oni pridruže našoj zajednici.

13. Borbu za jednodušni savez slavenskih država u jedno kolo, proti neprijateljima Slavenstva.

14. Borbu proti vjerskoj mržnji između katolika i pravoslavnih.

Od ovih 14 tačaka Davidovičev kabinet prihvalio je, što se do sada znađe, tačke 4, 5, 8, 9, 10, i 14.

Osobito nas zanima, da li će se Davidovičev kabinet izjaviti za 13 tačku gornjeg programa i poduzeti diplomatske korake, da naša država prizna što prije Sovjetsku Uniju i da čim prije stupi s njome u što tijesniji savez.

Kada se Davidovičev kabinet izjavi za priznanje Sovjetske Unije, naše majke Rusije, onda ćemo mi Hrvati republikanci na Jadranskom moru moći mirnije spavati i ne ćemo se trebati plašiti više radikalskih prijetoja, da će nas izručiti Italiji kako nam je to „Balkan“ tu skoro poručio. Glede ostalih pitanja, treba vremena da se zajednički sporazumimo. Svakako sada je svima koji se bore za sporazum i ravnopravnost Srba i Hrvata glavna dužnost da se našu državnu zajednicu pročisti od lupeža, razbojnika, aferaša, batinaša i da se u zemlji uvede sigurnost i manja i života pojedinog državljanina.

Općinski zajam.

Općinski upravitelj Ante Blažević, općinski odbornik Mate Živković i narodni zastupnik dr. Nikola Subotić, tri heterogena elementa, najednom su bili postali najtišnji

prijatelji. To tijesno prijateljstvo svakomu je upadalo u oči. Nitko nije znao tomu razloga, dok Mate Živković nije javno počeo napadati Stjepana Radića, osudivši njegovu razumnou politiku i grđiti njegovo ime. Radi toga organizacijama HRSS je bilo javno javljeno, da Živković nije član HRSSa i da u općini ne zastupa Hrvate. To je bilo dostatno i Živkovićevo napadanje na Stjepana Radiću ostalo je mrtvo sivo bez ikakve škode.

Općinski upravitelj Blažević bio je u radu protiv organizacije HRSSa lukaviji. On se je davno uvjerio, da je njegova anacionalna družina u ovoj općini izgubila zemljište i on ode u Zagreb, da se nudi HRSSu. Ovo je odbilo njegovu ponudu i uputilo ga na šibenske republikance, koji su u ovoj općini proveli uzornu organizaciju HRSSa. Na to nije Blažević mogao pristati, jer u tom slučaju od upravitelja općine bio bi degradiran na općinskog pisara i nalazeći se u nevolji, dođe na kolosalnu pomisao.

Su radikalima i sa Pribičevićima treba sklopiti tajni ugovor, da se kod budućih izbora u Šibeniku hametom potuče Radićeve i Pučkauše. Nama nisu poznati članci ovog tajnog ugovora, ali ako, poznavajući općinske okolnosti. — sami sastavimo njegove bitne tačke, naši čitaoci mogu biti uvjereni, da u tančine pogadjamo tajne Blažević Živkovićeve akcije proti Radićevcima u Šibeniku.

Za svaku operaciju treba novaca a Blažević i Živković žmire prama Pašičevu kabinetu. Dr. Niko Subotić i dr. Ivo Perović idu im na ruku. U proračun ima doći jedan milijun i pol din. za Šibenik. Izpod brka smiju se općinski oci. Kad im novci prispiju u kasu biće agitacije proti Radiću i Korošecu.

Za ovu Subotićevu milost, Blažević i Živković bili bi kod izbora sigurno podupirali pepističke kandidate, jer Blažević nema izgleda na uspjeh, a Živković nema za sobom ni samoga sebe. Ali njima nije više bilo ni do mandata, njima je glavno bilo da dodju dinari u općinu i da sa tuđim parama uzomgu srušiti republikonske i pučkauške redove u ovoj općini. Taj njihov rad bi naišao na podpuno odobravanje P. P. režima. Tako su obe strane imale bit zadovoljne.

Ob ovim svim stvarima držala se je stroga tajna. Uz prota Koja rek bi da je i Pašičev alter ego u Šibeniku, mesar Niko Kalik ipak nešto znao i cijela stvar izašla je u prav preko njega na javu, ali ne njegovom krivnjom. Evo kako je to bilo. Jednog dana sjeo Kalik na banak u blad do Čekina dućana. Kalika uhvatio san i zaspao na banku. U snu počeo na jednom govoriti: Ne ćeš Živkoviću radikalskih dinaral Ne ćeš! Ne ćeš! Prolaznici slušaju što Kalik govori u snu. Kašnje je sve ispisalo i saznalo.

Sad je svakome puknulo pred očima zašto Mate Živković psuje i grđi Stjepana Radića. Sada smo svi bili na čistu da Subotiću moramo u Šibeniku dokazati, da je ovdje politička domena Stjepana Radića. I pružila nam se prigoda. Davidovičev dolazak u Šibenik razočarao je dra. Subotića, a prama računou živinara Subotiću, na zboru je bilo dosta marve, od koje je jedno 1600 bilo pristaša HRSSa, a jedno 200 stotine pristaša HPS., dočim Blaževićih pristaša neznamo je li ih bilo stotinu. Demokrata šaka od kojih petnaest osoba, a ostalo bijahu znatiželjnici.

Kada je nar. zast. dr. Subotić one večeri dočuo, da se računa da na Davidovičeva Zboru prisustvuje kojih dvije hiljade Radićevaca i Pučkauša izrekao je one glasovite riječi, da je Šibenik sa dočekom Davidoviča zapečatio svoju sudbinu. On je tim javno poručio Blaževiću i Živkoviću da su ga prevarili, da su radnici i težači uza njih. I doista malo dana kašnje pronio se je glas, da se je u proračunu na intervenciju nar. zast. dra. Subotića brisala ona stavka od 1,5 milij. din. za Šibenik. I tako od ove kockosi Blažević i Živković neće viditi jajeta.

Ali se za to varā dr. Subotić, da oni neće dobit zajam od Davidovičeva kabineta. Ta oni su sad pristaše opozicionog bloka i za vrijeme Davidovičeva boravka u Šibeniku govorilo se je o jednom pismu radi zajma sa strane hipotekarne banke. I mi smo za to da hipotekarna banka dade veći zajam općini, ali moramo upozoriti koliko g. Davidoviča toliko g. dra. Spaha, da niti Blažević niti Živković nisu danas prestativnici narodne većine u općini i da će pitanje ovog zajma biti tek onda zrelo, kad se provedu općinski izbori, i u općini budu sjediti od naroda izabrani predstavnici, a ne Pašičevi i Pribičevići komesari i savjetnici, koji su za vrijeme P. P. režima rovarili proti pristašama Stjepanu Radiću i dra. Korošecu. Blažević i Živković ne uživaju povjerenje naroda, oni su uživali povjerenje Pašića i Pribičevića — a što se sad hvataju, da su i oni pristaše bloka, to im u Šibeniku malo tko vjeruje. U Šibeniku većina traži izbore općinske, dok su Blažević i Živković manjina, da se sa općinom može upravljati bez općinskih izbora. A zašto? Jer znadu, da ih narod ne trpi na općini i da ih je tamo radikalska vlada, bez volje naroda, postavila.

Koga narodna većina ne će, onomu ne smije ni Davidovičev kabinet izkazati povjerenje. Osim toga su nesposobni, i nemaju pojma o komunalnoj politici, pak je jasno da se hvataju svakoga, samo da dodju do novca, da ostanu na općinskim jaslama, sa kojih bi mogli i nadalje raditi proti Radićevcima i Pučkaušima. Mi se nadamo da im Davidovičev kabinet ne će pasti na

lijepak. Mi tražimo općinske izbore od kojih se oni plaše i za to se žure da nasamare Davidovića sa zajmom.

Gradu je, ponavljamo, potreban jedan oveliči zajam, ali taj ima da dobije po zakonu izabrano općinsko vijeće, a ne dva Pašićeva plaći-druga!

Pred sud zločincima!

Vlada g. Davidovića u svojoj deklaraciji priznaje, da je, za ere P. P. režima bilo „povlaštenih i podvlaštenih“ građana t. j., da su građanska prava jednog dijela pučanstva bila gažena od onih, koji su prisegli držati se zakona.

U deklaraciji se priznaje također, da su građanska prava naroda bila ugrožena po terorističkim organizacijama, koje je sama upravna vlast štitala, i da će svi oni pasti pod udar zakona, koji su se o zakon ogriješili ili ga zlorabili.

Kad je dakle optužnica već podignuta, to treba i samu istragu o krivicama što skorije krivci privedi.

I u Šibeniku ima ljudi u javnim upravama i terorističkoj organizaciji „Orjune“ koje i te kako tereti optužba vladine deklaracije. Za sad ćemo napomenut drž. odvjetništvu samo nekoja od tih lica, koje optužba tereti, e da ih uzmogne već jednoć na optužničku klupu postaviti. Ti su u prvom redu svojedobno iznešeni, u nasem listu u člancima „Jedva da se povjeruje“, „Teror junaka srebrnenih kruna“, „Bezakonje u Dal.“ itd.

Po vladinoj deklaraciji, kao i izjavi nia. unutrašnjih djela g. N. Petrovića, jasno je da se moraju postaviti na optužničku klupu, bivšeg policijskog taj. Niku Carevića, agenta Belamarića, policaj. Bana i Bobića radi bezakonja, koja su izvršili nad mjesnim Hrvatima.

Kao što pravda zahtjeva da budu kažnjeni navedeni policajci, tako isto treba, da osjete nad sobom božicu pravde teroristi, koji su napali Jakova Vunića, Roka Šarića, D. Bumbera, Kalmetu i druge, u proti kojih već davno podnesene kaznene prijave, još leže.

Mi smo s ovoga mjesta nekoliko puta pitali, zašto se ne vodi postupak i ne vrši pravda nad zločincima koji su Hrvate napadali. Sud nikad nije našao za slobodno, da privede zločince zasluženoj kazni, premda je od nekih slučajeva prošlo i više od 2 god.

Jasno je, da su delinkventi i na sudu imali svog zaštitnika, kad se radilo proti Hrvatstvu i taj bi zločinački zaštitnik trebao, da pade također pod kaznu, bez razlike koje mjesto on pokriva, jer je kud i kamno odgovorniji onaj koji zlo podupire od samog izvršitelja.

Značiteljni smo hoće li se g. drž. odvjetnik i ovog puta držati strogo naredbe i tačno je izvršavati te da li će se svi oni zlikovci, koje tereti optužnica vlade g. Davidovića naći na optužničkoj klupi.

Čekamo da vidimo.

Sloboda.

Zar je ovo ta sloboda pusta,
O kojoj djeda pričat mi je znao,
Kad je mene ljubio u usta,
I na svojim koljenim ninao?

A suze mi teknu na mlazu,
Kapale su na moje obraze.
Slušaj djete ovako mi reko,
Robstva lancim mi smo okovani

P r a v i

Schicht-sapun s markom „Jelen“ čuva skupocjeno rublje. Pazi na ime Schicht i marku „Jelen“!

*Živo bit neću al nije daleko,
Kad slobode svanul će ti dani.*

To moj djeda pričao je meni

A ja sinko sada pričam tebi

Ti to ne ćeš pričat svoim unuku

Jer u zlatnoj svog roda slobodi

Zaboravit patuje češ i muku

Hodi sine, hodi, hodi, hodi.

Na istoku med oblaci

Već slobode probijaju traci.

Ja sam tada poput gordog lava

Poletio pram istoka gore

Okol mene strašna ratna láva

Rušila je bregove i gore.

Al ja napred spravan što imadem

Domovino da za tebe dadem

I vratim se slobodom u ruci,

Tako bar je napisano bilo

Da mom djedu ja pričam o muci

Al već davno njega nije bilo.

A ja danas nad njegovim grobom

Osjećam se još svedilj robom

Djedo, djede kad bi sad ustao

I u-lio dovršeno djelo

Ti bi svoje suze proklinjao

S' kojima si kvasio mi čelo.

Prije lanci sad batina teška

Plata nam je za djela viteška

Pak znaj djedo toj batini teškoj

Sa kojom nam rebra potupaše

U balkanskoj ovoj zemlji svetoj

Gospoda ju slobodom nazvaše.

Snjome djedo diravaju one

Što im u džep sasuše milijone

A ja djedo gorke suze lijem

Nad sudišnom mog lužnog naroda

Suze lijem i gorko se smijem

Čekam, čekam da dođe sloboda.

Al ta nesmi biti izmišljena

Jer je suzom krolju natopljena.

I. B.

Bankrot pomorske oblasti u Bakar. *)

Bakar, 9 kolovoza.

Pred jedno tri sedmice došao je amo nautički nadzornik g. *Budislav Stipanović* iz Splita, da preuzme privremenu upravu Pomorske Oblasti, jer je dosadašnji upravitelj iste nautički nadzornik *Dušan Kovačević* morao poći na dopust radi „bolesti“. Amo se je odavna govorkulo da na Pomorskoj Oblasti nema onog zanimanja i shvaćanja za pomorstvo, već da je i ovaj ured postao glavno leglo za propagandu radikalne sile i velikosrpske misije na Jadranskom moru.

Ljudi, koji su uz g. Kovačevića, rukovodili ovu za pomorstvo od *Suška* do Albanije, jedinu instituciju, prosudjujući njihov dosadašnji rad, zaslužuju od prvoga do zadnjega, da ih Davidovićeve kabinet stavi pred narodni sud, koji bi imao da njihovo nehajstvo kazni ne samo, što bi ih se lišilo službe i mirovine, nego da ih se privezane o konopu za kormilo vozi duž cijele naše obale, da upoznadu istu, i da vide kako u zločinački postupali i kako kroz toliko godina nisu pokazali ni najmanjeg interesa za istu.

Mal da ne svi činovnici Pomorske Oblasti zauzeli su sadašnja mjesta preporukama vojnih radikala i to jedino radi toga, jer su ovi imali tu zadaću, da na pomorce i pomorske činovnike i peljare, djeluju u pravcu, da svi na Jadranu imadu raditi za radikalnu stranku i za Veliku Srbiju, jer prema osnovi *Nikole Pašića*, čijom se fotografijom i danas diči većina činovnika ove oblasti, — Bakar sa Hrvatskim Primorjem imao je pripasti Velikoj Srbiji, i bit odciepljen od Hrvatske.

Sadašnji činovnici ove oblasti, većinom iz straha, da ih Pašić ne potjera iz službe, napustili su savim rad za pomorstvo, a glavno im bijaše širenje radikalizma. Uslijed toga, na Oblasti nastao je zastoj u radu, a nautički nadzornik g. *Stipanović*, kad je preuzeo agende upravitelja, ostao je razočeran nad neradom u tom Uredu. Dolazak *Stipanovića* u Bakar krivim je okom pozdravila većina činovnika, jer svi oni znadu, da se on u službi ne obzire

na parlanstvo, već da mu pred očima lebde jedino interesi pomorstva. Ovaj pomorski stručnjak bio je bačen u zapećak, ali kada su se tekou vremena ipak uvjerali, da su nesposobni činovnici na Pomorskoj Oblasti, istu doveli na rub propasti, onda ga brže bolje poslaše amo, da spasi što se daće spasiti, i da uredi što se daće urediti.

Osim toga njegov dolazak u Bakar dovodi se u vezu sa likvidiranjem same Pomorske Oblasti. Dodje li do likvidacije iste, to si sadašnji radikalni činovnici mogu zabosti pero za šešir u znak slavlja, da su oni s njihovom nespretnošću i nemarom najviše doprinjeli tomu, da je za vrijeme njihove radikalne agitacije na jadranskoj obali, stradalo sveukupno naše pomorstvo.

Ovakove hojluke, treba redom izbaciti iz službe, nek se griju na radikalnom suncu, u zamijeniti ih sa duševnim, radišnim i sposobnim silama, kojim će glavni cilj biti podizati pomorstvo na Jadranu.

*) U dodućem broju ćemo donijeti, stručni članak o ovom predmetu, iz pera jednog uvaženog pomorskog stručnjaka.

Policijskoli - pozeleniše.

Naš zadnji članak o sletu policijskolia u Šibeniku naišao je na odobravanja 99% građana. Mnogi nam pače rekoše, da smo šibenske policije traktirali sa ručavicama, jer da smo u članku izpustili mnogo stvari. Mi smo znali sve, ali smo radi prostora lista morali mnogo toga izostaviti.

Ali što je glavno, to je, da duševni vodje šibenskog policijskolia nisu ni pred sami slet znali što se sve događja u Beogradu. Dok smo mi o svemu bili dobro informirani, i o tomu na vrijeme obavijestili neke našo uglednije pristaše. Uprav radi toga smo i dozvolili policijskolia, da se u Šibeniku po zadnji put blamiraju, da im kašnje uzmognemo dokazati njihovo zlodjstvo nad hrvatskim narodom u Šibeniku, kojemu se je u zadnji čas pridružilo i općinsko upraviteljstvo iz

straha, da P. P. režim neuskrtati obćani zajam općini, s kojim su općinski alipaše imali u šibenskoj općini rovariti proti radnicima i tečajcima, koji pripadaju Radićevoj stranci. Ali i ova gospoda su se prevarili u računu. I oni su danas pozelenili od bijesa.

Da pak policajci prikriju svoju sramotu, koju su minjeli hrvatskom republikanskom Šibeniku, oblaže sada nakon sloma P. P. režima uglednije naše pristaše, pak ih uvjeravaju da su oni uvijek bili u dobi za blok, pa čak i za Radića, ali...

I onaj nesretni „ali“ opravdavaju policajci na takav način. Baccju krivnju na sve i na svakoga, peru se, ali što se više peru, to se vidi da su kriviji. Žig sramote ne će nikada oprati sa lica. Služili su korupciji; služili su Pašiću; robovali su Prbiceviću — a to je za nas dokaz da su bili *Izdajice Hrvata!* Doli sa ovakvim ljudima bez narodnog značaja!

Tužbe iz naroda.

Kod šibenske žandarske komande leži silesija pritužaba protiv onih žandara, koji su od dolaska oslobođitelja do pada P. P. režima u sjevernoj Dalmaciji bez ikakva razloga progonili, čuškali i batinali Hrvate samo za to, jer su pristaše Hrvatske republikanske seljačke stranke. Čudnovato je, da se komandant Marković nije još maknuo da riješava ove tužbe. Izbatinani traže njihovo pravo, a komandant Marković dužan im ga je dati, jer je i on odgovoran, kao i svaki drugi građanin, pred zakonom.

Javnost zanima kada će državni odvjetnik podignuti optužnicu proti vodjama orjuna: zubaru *Jozefu Kessleru* i direktoru „Slavenske Banke“ *Jurisiću* radi pucanja iz samokresa na Poljani i radi teške ozlede nanešene sa kuglom zemljoradniku *Rislanu?*

Narod se u Šibeniku zgraža, i traži da se čim prije obnovi proces proti komesaru *Careviću*, *Strkalju*, *Belamariću* i redarinja, koji su, kako je to sudbeno utvrđeno, u tammici državnog redarstva batinali i ozledili hrvatske omladince.

Crničani pitaju kad će državni odvjetnik dovesti na optužničku klupu onoga fašistu, koji je pucao i ranio omladinca *Domenika Bumbera* u namjeri, da ga ubije?

Nikomu nije razumljivo, što je sa procesom oštećenika *Mate Kalmete*, a svak se čudi, da je lječničko posvjedočenje, kojim se konstatiraju da je *Kalmeta* bio teško ranjen *izčežlo iz doličnih spisa*. Zar je baš onaj akt komu trebao, da s njim kod prehlade začepi svoj gospodski nos?

Što je sa procesom u pitanju onih dviju Amerikanka, koje su od Carevičeva redarstva po noći hile molestirane u hotelu? Jeli drž. odv. zaveo istragu?

A što je sa tužbama proti komesaru Careviču, radi samovoljnog ograničenja lične slobode?

Riječ ima državni odvjetnik!

Veseli govor radikalna Bijelice.*)

Poslije Grgurevića penje se na govornicu Petar Bijelica radikalisti zastupnik iz Užica. Svojim govorom zabavio je cijelu Narodnu Skupštinu tako, da je bilo baš veselo u domu narodnih otaca. Smijali su se i radikalni.

Bijelica se odmah u početku obraća na zastupnike i kaže, da je prost čovjek pa da ne će znati s njima govoriti. Ako bude glupo govorio, neka padne na njegovu glavu (Glasovi: „Ne na tvoju nogu na Pašićevu, što te je amo spratio!“) a ako bude govorio pametno, e onda ga strauka može uzeti za svoga govornika: On se tome ne će protiviti. Ali on je čovjek, koji je proveo čitav svoj život s narodom, pa ne će znati sve stvari kazati!

Veli da je deklaracija vlade kao no ti jedna izjava, kakovu politiku treba vlada da vodi. Vlada treba da stanovništvo proizvozi (Vladina većina viče: Nisu to, Pero, uzički proizvođači, to su ljudi!). Bijelica nastavlja: „Znam, da su ljudi i da se mogu proizvoziti, nami treba da se proizvoznika poveća i pripomogne, da bude više djece, jer je narod veoma trudoljubiv. „Ja imam projekat i dobro je, da se tu naša skupština naroda, da tu stvar odmah uriješi. Gospodol Ova je godina veoma sušna! Nama treba vlagе, a vlada o tome nije u svojoj deklaraciji ništa kazala! Gdje je suša važno je naduvnjavanje i podvodnjavanje (Netko viče: „Dajte mu trave piskavca!“ Cijela skupština prče u smijeh). Opet jedan glas: „Pero, Pero, ne govori to Pero Bijelica, nego uzički klekovača (rakija, op. sl.)!“ Pero žalosno maše glavom i kaže, da „klekovače“ nije gucnuo, otkada ga ovo pozvaše u parlament. „Gospodo“ — nastavlja Bijelica — „kod nas se ništa ne vodi računa o šumama, a to je najvažnije pitanje za nas, koji smo iz šume. (Glasovi: „Iš u šumu, nisi ti za narodnu skupštinu!“ Bijelica: „Ja sam, gospodo, došao iz šume, gdje je narod zdrav i pametan i vidim, da ovdje ni pameti nemate i da ste pokvareni. Gospodo! Ja molim, da ovo udje u deklaraciju vladinu i da se u deklaraciji popravi ovo ponašanje proti mene!“) Nastavlja: „Gospodo! Šta je sa penzijama zemljoradnika?“ (Povici: „Kakove penzije, ti si lud!“) Pero: „Nema to da bude odmah, može to biti i kroz pedeset godina. Ja govorim ono, što mislim. Dobro, gospodo, a šta je sa električnim željeznicama?“ (Svi se zastupnici smiju. Predsjednik skupštine Lj. Jovanović zaklanja glavu za spine, da se ne vidi, kako se smije. Većina ministara izlazi iz skupštine, da ne povijede dostojanstvo parlamenta.) Bijelica: „Gospodo! Mi imamo tekućih rijeka. Vlada nije ništa rekla,

šta je s tim rijekama. Hoćemo da pravimo fabrike. Na sela nikako pisma ne dolaze. Dobro bi bilo, da se putevi ušore (urede i pospu, op. sl.), da pošтари lakše dolaze. Gospodo! Šta je sa osnovnim školama, a što sa sveučilištim?“ (Glasovi: „A što ti i za sveučilišta brigu brineš?“) Bijelica: „Šta je sa zemljoradničkim kreditima i trgovinskim školama? Šta je sa zakonom o zaštiti države, gospodo? Deklaracija valja da bude jasna za svakoga (Povici: Šuma je za te, ne u deklaraciji. Jedan glas: „Šuti more! Socijalista Divljac navijestio je, da će on osnovati uzičku državu!“ Smijeh.)

Bijelica razvija svoju teoriju o zemljoradničkim kreditima i veli, da je sadašnja vlada ukrala nacrt od prošle. Obruča se ministarima i veli: „Ja, to vam velim Pero Bijelica, radikal iz Užica!“ On će braniti penzije zemljoradnika. Kaže kako vlada treba da nabavlja motike za zemljoradnike, jer u ovom kukuružu ima već i pečenjaka (zrelih klipova, op. sl.), pa ga treba dobro okopavati, da se bolje uklipi. „Mi ne možemo dozvoliti, da zemljoradnik okouča životom. Pošto vlada ne vodi o tome brigu on ne može za nju glasati iz vanrednih razloga. (Nastaje smijeh. Pero Bijelica sav crvcn i oznojen kupi po govornici nečesove papiriće i bilješke, što se razletije, dok je lomatao rukama oko njih. Zasukiva brkove i uvredjenim ponosom silazi sa parlamentarne govornice.)

Donosimo ovaj govor nar. poslanika radikalna Bijelice, ne toliko radi njegove gluposti i smješnosti, koliko radi toga, da upozorimo našu javnost, kakove narodne poslanike šalje Pašić u skupštinu. Ovakovih kao Bijelica, po kazivanju samih radikalna imade preko 70%, u post. rad. klubu. Pašiću su trebali Bijelice, da on i ono izvade sebi, „inteligentni“ poslanika mogu lakše krasti državu i bogatiji se bez kontrole. — Ostini toga radikali za svoje vladavine nisu nikada dozvoljavali, ovakovima da govore. Sada, jer nису im vladeli, i to im dobro dođe, samo da se kriji uglod Narodne Skupštine. Evo to vam je tu, jednino „spasavajuće-državotvorno“ i možna radikalna partija, koja je „vodila“ Srbiju kroz punih 40 godina.

Žandari kao agitatori radikalna.

Evo tajnog dokumenta: „Poglavlar sreza Visokog, Broj 3101 od 27. maja 1924. Visoko. Odluka za Ibrahim Mehmedagiću u Donjoj Zgošći.

Vašoj molbi za crzni list za godinu 1924. nje so moglo udovoljiti, jer vam oružje nije potrebno. Stoga so pozivate, da vaše oružje predate u roku od 8 dana kod žandarске stanice Karkarj. — Za godinu 1925. slobodno vam je ponovnu molbu prodati kod ovog ureda.

Sreski poglavlar: dr. Zdunić.

Na toj istoj odluci napisano je u tergo ovo: „Žandarmerijska stanica II. žandarmerijske brigade.

Broj 1041 od 12. VI. 1924. u Karknju.

Poglavlar sreza Visokog. Molitelj mi je dao poštanu riječ, da će preći u radikalnu stranku, a koliko sam opaziti mogao, da je postavio Spahinu stranku i rekao mi je, da će više emigrirati sa sobom povesti.

Komandir Obr. R. Rašeta.

Ovo je dostavljeno sreskom dru Zduniću u Visokom, koji je na to svojeručno dopisao ovo:

„Ova so odluka naknadno ukida, Povratite mu oružje
18. juna 1924

Poglavlar sreza: dr. Zdunić.

Kada nam je ovaj taini dokument došao u ruke, pomislili smo odmah, da bi bilo dobro od vlade zabraniti, da se kod Šibenske Žandarmerije propita, da li i kod nje imade sličnih dokumenata, te da ih vlada objelodani, ako ih imade.

Hrvatski Sokol u Šibeniku.

Ovim se stavlja do znanja svim Hrvatima grada Šibenika i okolice, da sa je u Šibeniku osnovao promicateljni odbor, koji imade oživotvoriti stari šibenski „HRVATSKI SOKOL“.

Svi članovi bivšeg Hrvatskog „Sokola“ koji ne žele ponovno zadani, kao i svaki Hrvat, koji želi stupiti u društvo „Hrvatski Sokol“ neka svoj pristup prijavi u domu brata Ferde Erega, trgovca u širokoj ulici.

Za nekoliko dana promicateljni će odbor nazvati konstitucionalnu skupštinu.

Naši dopisi.

Split, 7 kolovoza. Inžinir Musanić. Malo vremena prije stoma P. P. režima, ovičniji generalni inspektor voda inž. Krsto Musanić bio je radi „velikih“ zasluga pod bivšom Austrijom u gradjevnoj službi imenovan za nekakvog centralnog organa ministarstva poljoprivrede i voda u Beogradu. Njegov odlazak očekivano se je s dana u dan. Medjutim nastao Pašićev stoma i Musaniću se neka još mnokuti iz Splita. Pogovora se, da od radikalnog stoma nije više dobio nikakvo pismo od generalnog direktora voda Vinjerca i načelnika administrativnog odjeljenja Metelca. Taj odjlov muk zaljuje mu trista hiljada i priča se, da je Musanić odlučio ne poći u Beograd na novo mjesto, dok od novog ministra g. Kulovca ne dobije passo, da su mu vrata u ministarstvu otvorena.

Ovaj radikalni kaponja, koji se je pred prošle izbore iznevjerio demokratskoj stranci i u radikalnu žuru upadno turio svoju kuglicu, sada nastoji da se pred svakim pere. da on nije nikada bio radikalna isto kao što tvrdi, da on nije nikada u službenom svojstvu njegovarso potdružene na činovnike na kužnjiva i nepuštana dijela, kao na svrga imade desnog prijatelja, inžinira Kordija u Kotoru, koji je radi proučavanja državnog novca i materijala u istražnom zatvoru odsjao nekoliko mjeseca, a tu skora uz karcenja, do glavne rasprave bio pušten na slobodu.

Ovaj radikalni agitator nije dorastao zadaci i nije se nikada ozbiljno namjeravao posvetiti službi miloracija u Dalmaciji, ali da se dokopaju petog razreda čina, došla mu je i ova služba u prilog. Medjutim se dalmatinstvo inžiniri nadaju, da će novo ministarstvo malo bolje uzeti u predres sve Musanićeve afere, koje više po raznim sudovima i koje indirektno bacaju najcrnjiju sjenu i na ostale dalmatinske inžinire, pakt je u interesu ugleda, časti i poštenja dalmatinskih inžinira, da sve dotle dok su ovi ne izreku presude o Musaniću, isti ne bude primljen u ministarstvo.

Da je ovaj javni postulat opravdan najbolji je dokaz činjenica, što je na pokladni ponedjeljni ove godine inžinirsko društvo u Splitu, pod predsjedanjem inž. Franića zaključilo, da se Krunoslav Musanića, inžinira i generalnog inspektora voda za Dalmaciju — ne prima u društvo što mn je od oduhova bilo i pismeno saopćeno.

Kada ga kolege u Splitu ne htjedoste primiti u svoje društvo, to Ministarstvu mora da bude dovoljan razlog da ga ni ovo, ne primi u ministarstvo sve dok se njegove afere ne pročiste.

Glas sa Marjana.

Policijski Trojist Šef policije Djero Magacin, komesari Težičić i Carević, koji dnevno očekuju kakav nenadani telegram iz Beograda, sklopili su trojni savez ali tako čvrsti, da niti na četuju ne lđu jedan bez drugoga. Sva su trojica ipak u toliko vesela novim ministrom policije, jer im on nezadaje puno posla, paak mog da više četuju pokraj mora i da dišu čisti zrak. Ca-

reviđ je porumenio kao cura; nije više blijed kao prije. Težičić je orlebljao za tri kila, a Magacin će morati do malo u Kačića, da mu s bulbrega diže loj. Pa da nije nova vlada dobra ša ovim ljubiteljima Hrvata u Splitu. Tovi ih — a ne treba da se u službi znoje.

Glas sa Marjana.

Prvić-Sepurine. Dne 25. pr. mj. posjetio naše selo brat slovenec gosp. August Kollander, činovnik kod gg. Zakrajsek i Cesarik u New-Yorku i predade nam iznos od Dolaru 40, što su gg. Mišurac Ante pak Luke. Antić Toma Ivanov i Kursar Toma Guštin sakupili medj našim seljanima u New-Yorku za prosvjetu svrhovnog toli zapuštenog mjesta. Darovali su sijedeći Kursar Toma Guštin Dol. 5, braća Antić Dol. 5, braća Grubelić Dol. 5, Mišurac Ante Dol. 2, Mišurac Stipe Dol. 2, Mišurac Antica Dol. 2, Kursar Mate Takin Dol. 2, Ukić Jakov Dol. 2, Vlahov Mate Nikolin Dol. 2, Frančić Jakov Antin Dol. 2, Vlahov Ivan Tadin Dol. 2, Kursar Josko Guštin Dol. 2, Antić Danica Dol. 1, Vlahov Karmelo Dol. 1, Antić Ante, pak lije Dol. 1, Vlahov Zore pk. Jakova Dol. 1, Fantulin Frano Dol. 1, Jurat Niko Dol. 1, Antić Ante Nostrom Dol. 1.

Ovom prigodom najradničije zahvaljujemo koliko sakupljačima toliko darovateljima — na njihovom zauzimanju i požrtvovanosti za prosvjetu svoje rođjene grude, a to je znak, da i sami dobro vide, koliko nam narod potjebuje duševnog napretka. Da bog da u ovoj plemenitoj radnji ne izostane nijedan naš mjestovini seljenik a još više, što čujemo da će isti iseljenici u New-Yorku pokrenuti akciju oko sakupljana fonda za gradnju nove njesne škole za koju će im akciju ostati vječno hran narod i djeca njihova za koju djecu i rode i na kojoj će svijet ostati.

Zahvaljujuć još jednom želimo, da se i drugi u njih ugledaju na sreću napredak naroda i rođjene grude svoje.

Odlor za narodno prosvjetičanje

Predsjednik

Nagler Ivo ravn. učitelj

Ustrišči.

Jedna od prvih dužnosti novih ministara bila bi da stave vas snage mračnijački zakon o zaštiti države. Ali da bi taj zakon bar jedan jedini put koristio i plemenito poslužio, neka ga prvo primjene, na Pašića i Pribrićevića, koji raspljuđuju nacionalnu omrazu, stvaraju atmosferu građanskoga rata. Tako bi se bar opostili grha što su ga glasali.

Zapažaji. U kafani Rašovara se o novoj vladi. Stara se kudi, a naročito Pašić.

Slusa rašovara jedan radikalac Dorčotin, pa da pokaže kako je Pašić još u velikoj vlasti reči će:

Pričajte vi što hoćete! Ja tek vidim da pred Pašićevom kućom i danas sloje tri žandarma!

Jeste, istina je! dodaše jedan koji nije ni demokratski ni radikal. Samo ti žandarmi sada imaju drugi zadatak. Pre su čuvati Pašića da ih ko ne napadne, a sada ne bi pobešli!

Nova pesma.

Cigani kao Cigini! Uvek našu predmeta za svoje nove pesme, i u svakom vremenu junače dostojne da ih proslave uzčemane. Ratovi su dali mnogo materijala Ciganima ali današnje vreme imi svoje heroje. Čujte: šta su onomad u veće pevali Cigani pred jednom od čuhurskih kafanica:

Rade ima Rade ima

Zlatno srce —

Zbog tvoje srce, Rade,

Moj na Savi propade,

Tvoje se ime, Rade,

Od jednog pročuilo!

Rade ima, Rade ima

Duge prste,

Zbog tvoji prsti Rade

Obruz nam propade,

Mi smo se pročuili!

Rade ima, Rade ima

Pune kuse —

Zbog tvoje kradje Rade

U državu propade,

Zbog tebe sumo, Rade,

Naše se ime pročuilo!

Srdja

Gradske vijesti.

NA ZNANJE. Dojduće sedmice dopisane će razaslati svojim dužnicima posteljsko pouzće, pa se lijepo mole, da pouzće ikupe, da tako sakupimo nova-

ca za izplatu dugova i za daljne izdavanja liste. UPRAVA.

Poništene zapljene. Poznato je našim pretplatnicima, da smo u zadnje vrijeme pred sami pad P. P. clade, bili strahovito plijenjeni i to po tri-četiri puta zasebice. Proti svakoj zapljeni uložili smo pravodobno utok, te je vrhu nekih bila već određena i provedena rasprava, na kojima su bile zapljene dignute. Tako je bila dignuta zapljena i sa članke „Spanjolska Republika“. Mi ćemo sve ove članke, koji budu aktuelni ponovno štampati. Izgleda ipak, da bi prilike u ovoj sretnoj zemlji mogle krenuti na bolje.

Zadnji trzaji. Ono 2-6 nesreća, orjunaških plaćenika, još uvijek nevjerojtu da je prošlo vrijeme, kada ih je vlast mogla rećimo i morala uzimati u zaštitu, pri njihovim izgedima. Još uvijek imade jedan bedak, bivši austrijski oficir i denuncijant, koji ove fakure podržava i ugovara na nerede. Tako je ova banda nastrag desetak dana u kasnoj noći, vucarila se pijana po kavanama i buffetima, te širokom ulicom i Poljanom drećila se: „Živila Velika Srbija“, „Doli Davidović, Korčac i Spaho“ itd. Među tima, kažu nam da je bio i „atlatus“ upravitelja jedne Banke poznatog hrvatšidera, i jedan od „prvaka“ policaj-sokola. Gdje je bila policija? Kada je koji Hrvat u na kraju Grnice liknuo: „Živila Hrvatska“, ona je uređovala i našla se na mjestu, a sada i upozorena, čini nam se, da nije ništa poduzela. Ništa. Zato Hrvati će i sami znati, u takvim prilikama, učiniti redat!

Izlet Šibenske Glazbe. Prošle nedjelje, kako smo već najavili „Šibenska Glazba“ je priredila izlet u Preko kod Zadra. Izlet je veoma dobro uspio. U jutro se je parobrodom sa izletnicima, zaustavio u Biogradu, gdje se je veliki broj Biogradjana pridružio izletu. U samom Preku je bio priredjen Glazbi sjajan doček. Netom se je parobrod pomolio, započele su u Prekom pranje, a pučanstvo je na čelu sa g. opć. Upraviteljem Monti, oduševljeno dočekalo izletnike. Mjesto je bilo očišćeno hrvatskim zastavama, a narod se je natjecao, kako bi glazbarni i izletnici bio što ugodniji boravak u Preku Opć. upravitelj je bio jako gostoljubiv, pa je glazbare i pučastio. Za koncertiranje Glazbe priredjene su manifestacije, a oduševljenje je bilo navrhunec. Za vrijeme boravka, restorateri braća Mašina, su se trsili da izletnicima budu pri ruci i gostima su učinili veoma niske cijene. U večer pri odlasku cijelo Preko je ispratilo izletnike do parobroda, a rodoljubnim policima nije bilo ni kraja ni konce.

Kažn se je parobrod na povratku zaustavio u Biogradu, dočekali su ga biogradski Hrvati i uslično klicali i manifestirali Hrvatstvu, Glazbi i Šibenčanima.

Uprava Šibenske Glazbe, ovim putem, najljepše zahvaljuje g. Monti, opć. upravitelju, braći Mašina te Hrvatima Preka i Biograda, na srdačnom hrvatskom prijemu i dočeku.

„Živila Hrvatska“, ispisano na Šibičevcu prigodom boravka Engleza u našem gradu nije dalo policiji mira i kopalo joj oči, pak je skoro jedan Hrvat radi toga morao odsjesti 14 dana po carskoj patenti. — Ma šta vam je ljudi božji! Zar ste slijepi kod zdravih očiju. Ili nevidite da živite u čisto hrvatskom republikanskom gradu, pa prema tomu, ovaj nalpis ne može da bude izgovor za nikoga.

„Doli Austrijanci“. Par večeri otraga, razgovaralo se nekoliko mladih ljudi, akademski naobrazanih, kojima se ne može porući patriotizam, o svemu i svacemu, pa valjda i o politici. Sasvim skladno i pristojno, a da im ni na kraj pameti nije bilo da koga

vrijedjaju, tim više što su bili pripadnici raznih partija. Dok su oni, tako akademski raspravljali, pojavi se jedan poznati uradnjački tip, plaćenik naravno, i vikne: „Doli Austrijanci“, pa se stade oko njih u bojevnom raspoloženju vrtiti i pratiti ih. Kada su ova gospoda upoznala izazivača, nisu se ni otmrli na njega, već su prošli jedni. — Sasvim tim bilo bi poželjno, da oni, do koga je, spreče ovakove izazove, poznate fakure, jer se neće uvijek susresti sa akademičarima, a tada može biti zla.

Policaj-sokolski slet u Benkovcu. U prošlu nedjelju imali su policaj-sokolski slet u Benkovcu. Iz Šibenika je pošlo dvadesetak ljudi. Sa sleta su se povratili ofureni i hladni, kao da su bili na pogrebu, jer im je slabo uspjelo „Vrag bi ga znao, ne ide, pa ne ide u ovo zadnje vrijeme. Skoro imate prav, kada kažete, da sokol ide samomu sebi na sprovođe, reće nam, jedan sokol nabijana“. Pa tako je i nikako jednocije. Sokol nije nikakav sokol. To su sve same orjunaške podružnice i zato neminovno mora da propadne.

Nevjerojatno. Prigodom boravka engleske eskadre u Šibeniku engleska je mornarica kupila friškog mesa, jednu veću količuku krumpira i drugih predmeta. Dotični liferati, ako smo tačno izvješteni, na samim krumpirima zeradio je do 45.000 — dinara. Kupio ih je po dva dinara, a prodao po sedam. Toliko nemogu da na krumpir ma zarade, svi preprodavači kroz jednu godišnu dana. Svakako bi bilo puno bolje, da su to zaradili siromašni preprodavači, nego li jedan gospodar, čiji to nije posao, i koji se razmeće svojim rodoljubljem i hoće da je prijatelj naroda.

Popravak obale. Gat na našoj obali ispred kavane Krka bio je uprav u derutom stanju. Netom se je počela, davno propala istočna strana gata popravljati, propade u moru i zapadna strana, što je bilo davno za previdjeti. Kako sazujemo iz gleda da je nova vlada naredila da se mornari obale strane popravit i da je za to odobrija potrebni kredit. To je bila svakako skrajna nužda, pa se izbjegne nesreća da propadne cijeli gat, što bi onla zapadalo dvadeseterostruko. Nego nije samo taj dio obale u Šibeniku porušen. Ne popravi li su u najkraće vrijeme i ovaj dio obale gdje je naslagan buxiti, i ovaj će propasti. A gdje će onda pristajati parobrodi za ukrcavanje buxita? — Do nulležnih je da ovo na vrijeme preduče. Ministarstvu saobraćaja, da se i ono jednom makne! nešto i za Šibenik učin!

PRETPLATNICIMA NA UVAŽENJE. Već je na izmaku prvo polugodište, a do sada nije izvršila svoju dužnost niti trećina pretplatnika. Svakom starom i novom našem podupiratelju stavljamo na d. šu da nas sada u odlučnoj fazi borbe hrvatskog naroda što izdašnije podupre, i neka svaki nadje barem jednog novog pretplatnika. UPRAVA.

Gdi predplatnicima na ravnanje. Mute se gdu. predplatnici da kod pošiljke novaca uvijek navedu njihov broj predplate. Novci se šalju isključivo na ovu adresu:

Upravi lista
„DALMATINSKI HRVAT“
(za br. 38.004 Pošt. Ček. Zavoda.)
Šibenik.

Razgovor na loži.

Jelača (okosito): — Jezik ti usahnulo večeras, zar su radikali krivi, što se još nije pronašlo ubojicu komesara Botice.

Ikača: — A zar nisi bila na raspravu, kud su Zlatović i Bedrica svjedočili, da je . . .

Jelača (upada u rič): — Dva pijana ubili trećega!

Ikača: — Nisu bili pijani, nego

biće koji drupi razlog.

Jelača: — Ostavimo mrtve u miru. Reci ti meni je li šjor Mate dao tvommu mužu zajam i koliko mu je uračunao kumate?

Ikača (zaučudjena): — Što si luđa, odkle šjor Mate ima novacu da ih daje na dobitak?

Jelača (smijujući se): — Nemoj se činiti da si tuka i da ne znaš ništa.

Ikača (prikružuje ruke preko prsa): — Gospa od Vrpoljać me smela ako znam išta!

Jelača (u čudu): — Je li moguće?

Ikača: — Tako me Bog pomoglo!

Jelača: — Meni je moj Jovo sinoć pripovijedo, da je šjor Mate dobio preko Pribičevića i Pašića milijun dinara zajma, da ne će plaćati nego šest na sto, a on da će ovdje davati novac u dug za samih osam na sto, ali mi je još reko, da će davati zajam samo onim težačinama, koji se obavežu da će glasovati proti Radčiću i republici.

Ikača: — Tad mu moj Stipe ne će zaviriti niti pred dućan, pa da bisno svi poerkali.

Jelača: — A vjeruješ li ti da će

šjor Mute bit laki tukac pa davat novce na vjeresiju sa osam po sto?

Ikača: — Daleko mu kuća od naše familije!

Jelača: — Lukavi je mačak šjor Mate. On je dobio milijun dinara preko radikala i Pribičevaca, ali ne da pomogne narodu, nego da se on kroz malo godina obogati pomoću vlade. On će davat novce na vjeresiju sa 24 na sto. Tako će imati na svuko sto dinara 18 din. dobiti. Moj je Jovo učinio račun na našoj srpskoj Jadranskoj Banci, da će šjor Mate pomoću vlade dobiti na kamatama godišnje 180.000 dinara. Niko ne zna je li on dužan, ali da je dužan, reko je moj Jovo i dva milijuna dinara, što nije, to će šjor Mate cili dug izplatiti sa dobiti od kamata kod težaka, za kojih jedanaest godina.

Ikača: — Kako je to njemu uspjelo prevariti radikale i Pribičevce?

Jelača: — Jovo mi nije još ništa pripovidio, ali sam iz njegova posmjeha razumila, da su ga naša tri Nikole dobro opisali kod Pašića. Pitat ću Jova i reći ću ti drugi put.

Izdat i odg. ured. Medić Niko.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik

Opletene borone
(demižone) u svakoj količini od 3 do 50 litara razaslijem poštom ili željeznicom uz najjeftinije cijene. Veliki izbor staklene, porculanske i luksuzne robe. STAKLENE PLOČE svake vrste, brušena i nebrušena OGLEDALA. REX i ULTRAFORM boce i lonce za ukuhavanje voća preporuča Staklana VJ. FRANZ, Zagreb
Jelačev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih botica i laborat. robe.

Nedvojbena obilježja

»Pravog« FRANKOVOG: dodatka kavi- i tor line »Frank« i »mlinac« naročito se ističu na novoj, smeđe-plavo-bijeloj etiketi, za kutlja. »Pravi« FRANK: a mlincem- nenadkriljiv je a aromi, teke i izdašnost! —

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjaa sliedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umjerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na isplatu uz priček

„DRINA“ tvornica sapuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.